

**СОВЕТ БИРЮЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422737, Республика Татарстан, Высокогорский район,
п.Бирюлинского з/с, ул. Кольцевая, 33

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БӨРЕЛЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

422737, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Бөреле жәнлек совхозы пос., Божра урамы, 33

Тел./факс 8(84365) 76-5-45, e-mail:Brl.Vsg@tatar.ru

**РЕШЕНИЕ
18 января 2021 г.**

**КАРАР
№ 16**

**Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районы
Бөреле авыл жирлеге Уставына
үзгәрешләр керту турында**

2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенен Уставын туры китерү максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Бөреле авыл жирлеге Советы,

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Бөреле авыл жирлеге Советының 2019 елның 13 декабрдәге 124 нче номерлы карары белән кабул ителгән «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына (Советның 07.08.2020 N 139 карары редакциясендә), түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 7 статьяның 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле 16 һәм 17 пунктлар белән тулыландырырга:

«16) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән чорга торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.»;

2) 11 статьяда түбәндәге эчтәлекле 11.1) пункт белән тулыландырырга:
«11.1) инициатив проектлар;»;

3. 17 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлекле 8.1 өлеш белән тулыландырырга:

«8.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары проект инициаторлары буларак инициатив проектны тәкъдим итәргә мөмкин.».

б) 17 статьяның 9 өлешен түбәндәге эчтәлекле 7 пункт белән тулыландырырга:

«7) инициатив проектны буенча фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

4) 20 статьяның 6 өлешен түбәндәге эчтәлекле 4.1 пункт белән тулыландырырга:

«4.1) Авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча инициатив проект кертү инициативасы белән чыгыш ясарга хокуклы;»;

5) 22 статьяның 1 өлешендә «һәм Жирлекнең жирле үзидарәсе вазыйфаи затлары,» сүзләреннән соң «инициатив проектлар кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу,» сүзләрен өстәргә;

б) 25 статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Гражданнарны сораштыруда сайлау хокукына ия муниципаль берәмлек халкы катнашырга хокуклы. Гражданнарның инициатив проектны яклау турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән муниципаль берәмлек яисә аның өлешенең уналты яшыкә житкән халкы катнашырга хокуклы.»;

б) 3 өлешне түбәндәге эчтәлекле 3) пункт белән тулыландырырга:

«3) инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлектә яисә аның өлешләрендә уналты яшыкә житкән яшәүчеләрнең - әлеге инициатив проектны яклау турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен.»;

в) 25 статьядагы 5 өлешнең 1 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Гражданнарны сораштыру билгеләү турындагы карар Жирлек Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнардан сораштыруны үткөрү өчен Биектау муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайты кулланылырга мөмкин. Гражданнарны сораштыруны билгеләү турында Жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнә:»;

г) 25 статьяның 5 өлешен түбәндәге эчтәлекле 6 пункт белән тулыландырырга:

«б) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Биектау муниципаль районының рәсми сайтынан файдаланып гражданнарны сораштыру үткәрелгән очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

д) 25 статьядагы 7 өлешнең 1 пунктың «яки муниципаль берәмлек халкының» сүзләре белән тулыландырырга;

7) түбәндәге эчтәлекле 25.1 статья белән тулыландырырга:

«25.1 статья. Инициатив проектлар

1. Жирлектә яшәүчеләр яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча жирлекнең Башкарма комитетына инициатив проект кертеләргә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган жирлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны кертү инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун граждан, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) инициатив төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнен минималь саны жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметелергә мөмкин. Проект инициаторы буларак чыгыш ясау хокукы жирлек Советының норматив хокукый акты нигезендә шулай ук тиешле жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициатив проектта түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) жирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарның яқынча хисабы;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт белән катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләмәнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү;

8) чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак жирлек яисә аның өлеше территориясенә жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәтү;

9) жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициатив проект, аны жирлек Башкарма комитетына керткәнче, инициатив проект буенча фикер алышу, жирлек яисә аның өлеше халкының мәнфәгатләренә туры килүен, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлылығын билгеләү, шулай ук инициатив проектны хуплау турында гражданның жыенында, жыелышында яисә конференциясендә карар кабул итү максатларында гражданның жыенында, жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданның жыелышында яисә конференциясендә каралырга тиеш. Шулай ук вакытта гражданның бер жыенында, бер жыелышында яисә бер конференциясендә берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

Жирлек Советының норматив хокукый акты белән инициатив проектны яклау мәсьәләсе буенча гражданның фикерләрен ачыклау мөмкинлегенә шулай ук гражданны сораптыру, аларның имзаларын жыю юлы белән каралырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициатив проектны жирлек Башкарма комитетына керткәндә, инициатив проектын жирлек яисә аның өлеше халкы яклавын раслый

гражданныр жыены, жыелышы яисэ конференциясенэң беркетмэсен, гражданнырны сораптыру нэтижелэрен һәм (яисэ) имза кэгазылэрен кушалар.

5. Инициатив проектны жирлек Башкарма комитетына кертү турындагы мэгълүмат инициатив проект жирлек Башкарма комитетына кертелгән көннән алып өч эш көне эчендэ жирлекнең рэсми сайтында «Интернет» мэгълүмат-телекоммуникация челтэрендэ басылып чыгарга (халыкка житкерергэ) һәм урнаштырылырга тиеш һәм элге статьяның 3 пункттында күрсэтелгән белешмэлэрне, шулай ук проектның инициаторлары турында белешмэлэр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданныр жирлек Башкарма комитетына үзлэренэң тэкьдимнэрен һәм кисэтүлэрен, аларны тэкьдим итү срогын күрсэтеп, э ул биш эш көннәннән дэ ким була алмый, тэкьдим итү мөмкинлеге турында хэбэр ителэ. Үз искэрмэлэрен һәм тэкьдимнэрен уналты яшыкэ житкэн жирлек халкы жибэрергэ хоуклы. Жирлекнең Башкарма комитеты күрсэтелгән мэгълүматны «Интернет» мэгълүмат-телекоммуникация челтэрендэ урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсэтелгән мэгълүмат Биектау муниципаль районының рэсми сайтында урнаштырыла. Күрсэтелгән мэгълүматны гражданныр игътибарына авыл торак пункттының старостасы житкерергэ мөмкин.

6. Инициатив проект кертелгән көннән алып 30 көн эчендэ жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан мэжбүри каралырга тиеш. Инициатив проектны карау нэтижелэре буенча жирлекнең Башкарма комитеты түбэндэге карарларның берсен кабул итэ:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның өстендэ эшне жирле бюджет турындагы карар белэн каралган бюджет ассигнованиелэре чиклэрендэ тиешле максатларга һәм (яисэ) жирле бюджет проектны төзү һәм карау тэртибе (жирле бюджет турындагы карарга үзгэрешлэр кертү) нигезендэ дэвам итэргэ;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сэбэплэрен күрсэтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

7. Жирлекнең Башкарма комитеты түбэндэге очраklarның берсендэ инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итэ:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгелэнгән тэртибен үтэмэү;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенэң башка норматив хоукый актлары талэплэренэ, Россия Федерациясе субъектларының законнарына һәм башка норматив хоукый актларына, жирлек уставына туры килмэве;

3) жирле үзидарэ органнарының кирэкле вэкалэтлэре һәм хоуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамэлгэ ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициатив түлэүлэре аларны барлыкка китерү чыганагы булмаган инициатив проектны гамэлгэ ашыру өчен кирэкле чаралар күлэмендэ жирле бюджет акчалары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нэтижелэрэк хэл итү мөмкинлеге булу;

6) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Жирлекнең Башкарма комитеты проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны башка жирлекнең жирле үзидарә органы яисә дәүләт органы каравына аларның компетенцияләре нигезендә тәкъдим итәргә хокуклы, ә әлегә статьяның 7 пунктының 5 пунктчасында каралган очракта тиеш.

9. Инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата инициатив проектлар булырга тиешле белешмәләр составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары закон һәм (яисә) Россия Федерациясе субъектының башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлегә статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 пунктларындагы таләпләр кулланылмый.

11. Жирлекнең Башкарма комитетына берничә инициативалы проект кертелгән булса, шул исәптән эчтәлегә буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, жирлекнең Башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегияль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны төзү һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегия органның (комиссиянең) составы жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Мондый чакта коллегияль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми санының яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегияль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлегә тәмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче гражданның жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башка гражданның, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны жәмәгать контролендә тотарга хокуклы.

14. Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан инициатив проектны карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында жирлек Башкарма комитетының хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә жирлекнең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш.

Жирлекнең Башкарма комитеты күрсәтелгән мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат Биектау муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүматны гражданнарға авыл торак пунктының старостасы житкерергә мөмкин.»;

8) 32 статьяның 4 өлешен түбәндәге эчтәлекле 2 абзац белән тулыландырырга:
«Үз вәкаләтләрән даими булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен жирлек Советы депутатына эш урынын (вазыйфасын) аена 3 эш көнен тәшкит иткән чорга саклап калу гарантияләнә.»;

9) 51 статьяның 2 өлешен түбәндәге эчтәлекле 16 һәм 17 абзацлар белән тулыландырырга:

«участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән чорга торак урыны бирү.

алкогольле, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру»;

10) 66 статьяның 4 пункттын төшереп калдырырга;

11) 85 статьядагы 8 пунктның 2 абзацын «Бухгалтерлык» сүзеннән соң «(финанс)» сүзе белән тулыландырырга;

12) 88 статьяның 3 өлеше үз көчен югалткан дип танырга;

2. Әлеге карарны кабул иткән көннән алып 15 (унбиш) көн эчендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Бөреле авыл жирлегенә Башлыгына әлеге карарны Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Идарәсенә жиберүне йөкләргә.

3. Әлеге карар дөүләт теркәве узганнан соң Татарстан Республикасы, Биектау районы, Бөреле жәнлек совхозы поселогы, Божра урамы, йорт адресы буенча урнашкан Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Бөреле авыл жирлегенә махсус мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча «авыл жирлекләре» бүлегендә һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталы»нда: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

Совет рәйсе,
Авыл жирлегенә Башлыгы

Т.Х.Багаутдинов